

Головна мета нової екологічної культури повинна бути спрямована на формування вільної, творчої особистості, яка усвідомлює в той же час необхідність обмеження своєї свободи в ім'я забезпечення реалізації умов екологічного імперативу.

Отже, культура - це перш за все відносини між людиною та природою. Природа - це не просто відправна точка для людей; це також середовище, середовище для існування людини. Без природи люди не можуть створювати та задовольняти фізичні та нематеріальні потреби. Тому, коли люди об'єднуються з природою для створення продуктів для споживання, вони одночасно складають свій культурний сенс. Творчість і завоювання природного світу людини повинні досягти єдності зі світом природи, де творчі цінності людини завдяки праці - це всі культурні цінності. Якщо люди відокремляться від природи, вони не зможуть вижити і розвиватися; отже, природне знищення - це акт контркультури. Нова екологічна культура вимагає вироблення і реалізації нових моральних ідеалів і цінностей, норм і правил людської поведінки, що базуються на екогуманістичних принципах, що вносять нові обмеження в різні сфери антропогенної діяльності, які називають моральним імперативом.

Література

1. Дубовий В.І., Дубовий О.В. Екологічна культура: навч. посіб. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 256 с.

УДК 342.95(043.2)

Майдачевська А.В., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Поліщук І.В., старший викладач

ЩОДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АВІАПЕРЕВІЗНИКА У ВИПАДКУ ЗАТРИМАННЯ, ВТРАТИ АБО УШКОДЖЕННЯ БАГАЖУ

В умовах сьогодення авіатранспорт є одним із найшвидших та найбезпечніших видів транспорту, що використовується людьми для задоволення їх потреб. Аналізуючи статистичні дані Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО), можна побачити, що щороку кількість пасажирів, що користуються авіатранспортом збільшується в середньому на 6,5-7% [1]. З цього випливає, що попит на користування послугами авіаперевізників стрімко зростає. Невід'ємною частиною повітряного перевезення пасажирів є їх багаж. Однак, відповідно до даних

із звіту SITA Baggage Report 2020 25,4 млн одиниць багажу було перевезено неналежно. Згідно з статистичними даними в 2019 році 75% випадків неналежного перевезення багажу були внаслідок його отримання з запізненням, у 20% - пошкодження багажу, та в 5% - їх втрата чи викрадення [2].

У будь-якому разі, такі випадки приносять проблеми та незручності пасажиром. Тому досить актуальним є питання щодо відповідальності авіаперевізника у випадку затримання, втрати або ушкодження багажу. Така відповідальність регулюється Конвенцією про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень 1999 р., Повітряним кодексом України, Наказом Державної авіаційної служби України «Про затвердження Авіаційних правил України «Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу» від 26 листопада 2018 р. № 1239, а також правилами, інструкціями і технологіями, що встановлені авіаперевізниками.

Авіаперевізник набуває обов'язків щодо багажу з моменту укладання договору між авіаперевізником і пасажиром, що має форму квитка, який видається пасажиром авіаперевізником або агентом з продажу. Відповідно до Правил повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу авіаперевізник буде нести відповідальність коли він є винним у пошкодженні багажу у разі, коли багаж є зареєстрованим. Проте навіть у випадку коли багаж є незареєстрованим, перевізник буде нести відповідальність, якщо шкода багажу була заподіяна внаслідок його дій чи бездіяльності, а також його працівників чи агентів з обслуговування [3].

Незважаючи на те, що норми законодавства регулюють дане питання, виникає необхідність у страхуванні багажу, щоб уникнути і мінімізувати ризики. Страхування багажу є видом добровільного страхування. Правила добровільного страхування багажу встановлюються страховиком. У випадку втрати багажу компенсується сума його реальної вартості, для визначення якої знадобляться товарні чеки. Відшкодування витрат при пошкодженні багажу відбувається шляхом виплати коштів за ремонт речей або покривається загальна вартість багажу. Однак, страхове відшкодування не може перевищувати суму, зазначену в договорі. Якщо багаж був пошкоджений, то для підтвердження незадовільного стану багажу, знадобляться фотографії. Дата і час обов'язково повинні бути видні на знімку. Більше того, деякі страхові беруть на себе ризик затримки багажу з вини авіаперевізника. Тобто страхування багажу дозволить зменшити незручності для пасажирів.

Якщо розглядати питання міжнародного досвіду, то переважна більшість авіакомпаній та аеропортів вже звертаються до аналітичних інструментів для підвищення якості перевезення багажу. Вони також роблять більший акцент на автоматизацію деяких процедур. До прикладу,

відповідно до резолюції Міжнародної асоціації повітряного транспорту (ІАТА) № 753, є вказівка для авіакомпаній відстежувати багаж на всіх стадіях його перевезення: під час реєстрації, при навантаженні на борт літака, в пунктах пересадки пасажирів і в аеропорту прибуття. Велика кількість авіаперевізників вже успішно впроваджують систему відстеження багажу. Проте, ІАТА не вказала конкретних термінів на виконання цієї вимоги, тому не всі авіаперевізники виконали цю вимогу. Авіаперевізники також зобов'язані в оперативному режимі обмінюватися даними про загублений багаж.

Отже, підсумовуючи вищенаведенне, можна дійти до висновку, що кількість випадків неналежного перевезення багажу, внаслідок яких пасажир не можуть отримати свій багаж, є доволі великою. Головними ризиками, що стосуються багажу є: пошкодження, часткова або повна втрата багажу, затримка багажу та втрата чи викрадення багажу. Хоча відповідальність авіаперевізника регулюється на законодавчому рівні, проте з метою уникнення та мінімізації таких ризиків, пасажир вдаються до страхування багажу як до добровільного виду страхування. Також регулювання даної проблеми відбувається не лише на національному, а й міжнародному рівнях. Одним із прикладів є введення нового регламенту відстеження і пошуку зниклого багажу авіапасажирів Міжнародною асоціацією повітряного транспорту (ІАТА) в 2018 році. Такі заходи допомагають зменшити кількість неналежного перевезення багажу і, разом з тим, забезпечити його збереження.

Література

1. Annual Reports of the Council / ICAO (2018). URL: https://www.icao.int/annual-report-2018/Documents/Annual.Report.2018_Air%20Transport%20Statistics.pdf (дата звернення: 17.03.2021).

2. 2020 Baggage It Insights / SITA 2020. URL: <https://www.sita.aero/globalassets/docs/surveys--reports/baggage-it-insights-2020.pdf> (дата звернення: 17.03.2021).

3. Про затвердження Авіаційних правил України «Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу»: Наказ Державної авіаційної служби України від 26.11.2018 № 1239. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0141-19#Text> (дата звернення: 17.03.2021).